

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

6. AARGANG

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD

HÆFTE IV

AARSABONNEMENT 3 KR.

UDGIVER: MARINEFORENINGEN
EKSPEDITION: FORENINGENS KONTOR
MØNTERGADE 22, MEZZANINEN, TELEFON: BYEN 3448
ANNONCEEKSPEDITION: DR. DAGMARS ALLÉ 22
VALBY — KØBENHAVN, TELEFON: VALBY 828 x

ENKELTE NUMRE 25 ØRE

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

VED E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL IUEL

SENDEMANDSMØDE

afholdes paa Foreningens Stiftelsesdag, Søndag den 4. Maj i Studenterforeningen, Vestre Boulevard.

Kl. 6^{1/2} fejres Stiftelsesdagen ved et Møde ligeledes i Studenterforeningen. Foredrag af Kaptajn, Direktør H. EWALD: Rejseerindringer fra England og Amerika. Foredraget ledsages af Lysbilleder. Derpaa Fællesspisning à 5^{1/2} Kr. pr. Kuvert.

Billetter faas indtil Fredag den 2. Maj Kl. 3 paa Marineforeningens Kontor, Møntergade 22.

Eftersalg finder ikke Sted.

I Sømmersæsonen 1919 afholdes alm. Medlemsaftener i Carlsbergpavillonen, Kl. 7 Aften, paa nedennævnte Dage:

Maj:	Juni:	Juli:	August:	Septbr.:
13de	10de	8de	5te	9de
27de	24de	22de	19de	23de

Samme Aftener har Skyttelaugets Øvelsesskydninger. Keglebane og Billard forefindes. Lokalerne er ombyggede og nymonterede.

At Hensyn til Under Dannebrog's rettidige Udsendelse (i Slutningen af Maaned) henledes Opmærksomheden paa, at alle Foreningsmeddelelser etc. maa være Redaktionen i Hænde inden den 15. i den Maaned, i hvilken de ønskes offentliggjorte. Det er umuligt af Hensyn til Abonnenterne at foretage Rettelser i de tilsendte Meddelelser efter den ovennævnte Dato.

Red.

DE KØBENHAVNSKE SOLDATERFORENINGERS FEST FOR DE HJEMVENDENDE SØNDERJYDER

I IDRÆTSHUSET

DEN 31. MARTS 1919

Modsetningerne mødes paa en mærkelig Maade her i Livet. Gennem 4 Aar har Idrætshuset og dets pompøse Gymnastikhal været Lazaret for Sikringsstyrkens Syge, og første Gang Huset atter har en stor Forsamling indenfor sine Mure er det vore hjemvendte Landsmænd, dem som Krigen vel har mærket med sit Alvorsmærke, men ikke med Saar og Sot, som raske og glade bænkede med os, — en Aften de næppe vil glemme blandt de mange Velkomstfester, man har beredt dem, netop fordi det var det første Indtryk paa selve Ankomstdagen, og de af Soldaterforeningernes Medlemmer, som var tilstede, heller ikke.

Det var en overvældende Mængde Indtryk af Stemning, af Fest, eller rettere Festlighed, af Jubel og af rolig Glæde, af Farver, røde og hvide, af Sang og Musik, af stemningsbaarne og følte Ord, som vi, der var med, ikke vil glemme, hvor gamle vi saa bliver, — og hvad maa det da ikke have været for dem, som kom fra Fangelejren i Auvergnens Bjerge og som her stod paa Tærsklen til Hjemmets Dør. De har sikkert mærket at man vilde dem det vel om ellers nogen.

Vi maa udtrykke vor Glæde over, at Soldaterforeningernes Arrangement lykkedes saa godt, og takke dem, som havde lagt Kræfterne deri, thi det er ingen Spøg at bespise 1100 Gæster og lægge alt tilrette med saa kort Varsel, som her var Tilfældet.

Dannebrog var Smykket paa Salens hvide Hvelving og langs dens Gallerier. Alle vore Bannere og Flag var anbragte paa hver Side af Talerstolen paa den ene Længdevæg, og Orlogsværftets Splitflag langs den anden og for Salens Endevægge. Bordene stod dækkede og mellem dem færdedes travle Damer og Soldater af Garnisonen, og spredt omkring lyste Sønderjydernes hvide Armbind paa de franske Fløjsfrakker, som de fleste var ikklædte.

Grosserer *Heine* bød Gæsterne Velkommen paa Foreningernes Vegne og Dirigenthvervet overtoges af Blomsterhandler *Rosendal*, hvorefter Lagerchef *Schmidt* motiverede et Leve for H. M. Kongen, der fulgtes af nifoldigt Hurra og Kongesangen. Ingeniør *Hammer* talte versificeret for Fædrelandet og Flaget og derpaa fulgte en ypperlig Sang »Til de hjemvendte —!«, hvis Solostrofer blev ganske overordentlig stemningsfuldt sungne af Operasangerinde Fru *Leth-Rasmussen*.

Saa besteg Pastor *Storm* Talerstolen og talte saa djært og hjærteligt, som han kan det, til de unge Sønderjyder, om Aurillac-Lejren, hvor der taltes dansk, og om Hjemfarten under det gamle Flag, og henvendte til Slut en varm Tak til Professor ved Sorbonne, Paul Verrier, Sønderjydernes og Danskernes Ven gennem Aaringer før Krigen, en Tak for hvad han havde udrettet for Fangerne fra Slesvig under Krigen, et Arbejde, som kun disse fuldtud forstaaer at værdsætte, men som vi herhjemme kender og bringer ham vor dybtbølte Tak for.

Det var en fortriklig Tale, og Forsamlingen takkede Pastor *Storm* ved minutlangt stormende Bifald.

Saa viste Professor *Verrier* sig, ombrust af en Hyldest, som bevægede ham stærkt og først langt om længe tillod ham at komme til Orde, — og saa talte han paa flydende Dansk — knap nok med Accent, — takkede for den Modtagelse man havde givet ham, for hvad der herfra var gjort for hans egne, fra tysk Fangenskab hjemvendende Landsmænd og sluttede med et Leve for Danmark og dets tapre Landsoldat. Sjældent har vi hørt en saadan Begejstring som den der fulgte denne Tale; — den fulgtes af »Dengang jeg drog afsted«, og »Marseillaisen«.

Formanden for »Dansk Idrætsforbund«, Overretssagfører *Nathansen*, bragte derpaa en Hilsen til Sønderjyderne fra dansk Idrætsungdom og udtalte Haabet om, at ogsaa Repræsentanter for sønderjydsk Ungdom ad Aare maatte være med i Gymnastikkonkurrencerne i dette Hus. Formanden for 3. Regiments Soldaterforening, Hr. *Hansen*, talte for de Hjemvendtes Hustruer og Kærester, og Gymnastikdirektør *Rasmussen*, som oplæste et Telegram fra Ulkebøl Foredragsforening, modtoges af Forsamlingen med et Bifald, som maatte bevise ham, at hans store og fortjenstfulde Arbejde for Sønderjyderne paaskønnedes ikke blot af dem, men ogsaa af os herhjemme.

Sønderjydernes Lejrfører, Stud. theol. *Fuglsang-Damgaard*, der, uaftet der var givet ham Lejlighed under Fangenskab til at fortsætte sine Studier i Paris, foretrak at dele sine Kammeraters Kaar i Aurillac, som derpaa op paa Talerstolen og modtoges med voldsomme Haandklap. Han talte om det Øjeblik som, efter hvad vi har faaet bekræftet af flere Sønderjyder senere, var det evig uforglemmelige for dem alle, — selve Minuttet da Skibet gik i Havn, da de viftende og jublende Tusinders Bevægelse langs Molerne og Sangenes Toner naaede ud til dem over Vandet!

Det var Ord, som den store Forsamling forstod tilbunds, — og man forstod den Bevægelse, som var synlig hos mange af os, — og hos Sønderjyderne selv, de faamælte Mænd, som ikke til lader Følelserne komme frem paa Overfladen. Man kunde fristes til at sige, som H. P. Holst i sit Digt fra den første slesvigske Krig: »Lyksalig den, som med sit Land en saadan Stund har levet« —; de Dage vi har oplevet med Sønderjyderne har — og maaske især naar Begivenhederne afklares og Tid til Eftertanker gives, — været lyksalige, — for dem som kom, og for os som modtog dem.

Det var maaske Aftenens største Øjeblik dette, da den unge Student deroppe paa Talerstolen, — endnu i sin graagrønne tyske Uniform, og med Dannebrog over sit Hoved, lovede, at han og hans Kammarater vilde staa fast med os under det skønne Flag, — og hans Ord gav Udløsning for noget i os, som heller ikke vi gaar med udenpaa Frakken til Hverdags.

Saa rejste man sig og sang »Vift stolt paa Kodans Bølge! Og selv om det kun er de smaa Ting i Europas Historie, som foregaar hos os ved Verdenskrigens Opgør, saa følte vi sikkert i dette Øjeblik, at Sønderjydens Ord til os var noget af Indledningen til et kuet Folks uendeligt befriende Følelse ved frit at kunne tale ud, — til, som disse Hjemvendte, atter at føle sig fri og blandt Venner. Med *Fuglsangs* Ord var det sagt, som skulde og maatte siges, — for os var det et Stykke Danmarkshistorie.

Derpaa foretog Kammersanger *Cornelius* og Fru *Leth-Rasmussen* under Jubel forskellige Sange, og Sangkoret »Ydun« under *Max Freuler* nationale Sange, som paahørtes under lydløs Stilhed og vakte megen Glæde.

Ogsaa *Carl Alstrup* og *Victor Wulff* bidrog til Festen med fortræffelige Sange, og trods det sene Tidspunkt skulde man ikke se paa vore Gæster, at Dagen havde været trættende efter en stormfuld Rejse — de holdt trofast ud til Slutningen. Men de havde maaske ogsaa meget at indhente efter lange og trange Aar.

»Nu kom den fagre Tid vi ventede saa længe!« og saa skiltes man medens 1. Regiments fortrinlige Musikkorps under Stabshornblæser *Ehlers* lod de sidste Toner runge under Hvelvingen.

Vi slutter med en Tak til alle dem, som ved deres store Arbejde for Arrangementet, og ved deres underholdende Medvirken, gjorde Aftenen til en Begivenhed i Soldaterforeningernes Historie.

E. M.

RANDERS-KREDS DANNET

Ved et Møde i Haandværkerforeningen Lørdag den 8. Marts blev der stiftet en Lokalkreds af Marineforeningen for Randers og Omegn. Der indtegnedes straks c. 50 Medlemmer.

Til foreløbig Bestyrelse valgtes Installatør *Hiul*, Formand, *Larsen Skands*, Bagermester *C. Madsen*, Havneformand *Wessberg*, Overbane-mester *J. P. Jørgensen*, Sejlmagermester *Mortensen* og Bagermester *Josephsen*.

EBELTOFT KREDSEN

afholdt Søndagen den 23. Februar 1919 ordinær Generalforsamling paa Hotel »Skandsenskilde«. Formanden, *Barber Jensen*, aflagde Beretning, Kassereren, *G. Holm-Petersen*, fremlagde det reviderede Regnskab, udvisende en Saldokassebeholdning paa Kr. 25,49, som godkendtes. Til Bestyrelsesmedlem i Stedet for det afrejste, *Fisker Vilh. Jessen*, valgtes Maskinist *Engberg-Sørensen*, saaledes at Bestyrelsen nu bestaar af følgende: Formand *Barber Jensen*, Næstformand *Toldrobsbetjent Petersen*, Kasserer og Sekretær *G. Holm-Petersen*, Arrangementsmedlemmer: *Fisker Oxholm*, Styrmand *Axel Jensen*, *Fisker Chr. Johansen*, Maskinist *Engberg-Sørensen*. Medlemsantallet ved 1919's Begyndelse var 97, idet der i 1918's Forløb har været 9 Overflytninger til andre Kredse, 5 Udmeldelser og 4 Døds-fald, 2 Bortflytninger og 3 Udmeldelser uden særlig Grund. Der har til Gengæld været 26 Indmeldelser i 1918 og yderligere 15 i 1919, hvorefter Medlemsantallet nu er 109 og der kan i disse Dage ventes yderligere Tilgang. I Betragtning af Byens ringe Indbyggerantal maa det siges, at Tilslutningen er tilfredsstillende. Til Sendemand til Sendemandsmødet valgtes Formanden.

I Anledning af Kommandør *Topsoe-Jensens* Foredrag om Olfert Fischer paa Hotel »Vigen« Tirsdagen den 18. Marts og Kredsen Besøg af d'Hrr. Hovedbestyrelsesmedlemmer, Direktør, Kapt. *Ewald* og Grosserer *Schou* samt en Division af 6 Undervandsbaade, arrangerede Kredsen Bal paa Hotel »Vigen« for Medlemmerne med Damer og Skibenes Besætninger. Kommandørens Foredrag paahørtes med Interesse og Bestyrelsen haaber, at Formaalet dermed, at denne Søhelts Grav ikke skal henligge i utaknemlig Glemsel opnaas, saaledes at den paa Graven liggende Sten kan repareres og et Monument rejses. Marineforeningens Medlemmer er naturligt de første til at støtte Realisation af denne smukke Plan og bedes Medlemmerne indsende til Kassereren, *G. Holm-Petersen*, eller til Hovedforeningen Bidrag, store og smaa efter Evne. saa at Planen kan realiseres.

Efter Foredraget gik Dansen livligt og Restaurationslokalerne vare fyldte af glade Mennesker til Lukningstiden. Alt i alt en fornøjelig Aften. Der afsendtes telegrafisk Hilsen fra Kredsen til H. Maj. Kongen, Æresformanden, H. kgl. Højhed Prins *Valdemar*, og Formanden, Kommandør *Mægaard*, og der indløb Genhilsener med Ønsker om fremdeles Trivsel og Lykke for Kredsen.

GRENAA-KREDSEN

afholdt den 15. Marts en Børnefest paa Badehotellet. Børnene samledes Kl. 6^{1/2} i de forreste Lokaler og marcherede derefter ind i den festlig smykkede Sal, hvorefter Flaget hejstes til Fanemarchens Toner. Formanden holdt herpaa en Tale til Børnene hvori han indprentede dem stadig at elske, agte og ære vort smukke Flag, og sluttede med Ønsket om at det snart maatte vaje over alt, hvad dansk er.

Dansen tog derpaa sin Begyndelse, og Kl. 9 afholdtes et fælles Chocolate Bord, som samlede ca. 120 Børn. Ved Bordet blev af-sunget Kongernes Konge af alle Børnene og ved hver Kuvert var der henlagt en lille Buket med et lille Anker til at hæfte den fast med. Formanden bad Børnene om aldrig at glemme, hvad den danske Orlogs- og Koffardimarine havde udrettet under Krigen. Efter at Chokoladen var drukket marcherede Børnene ind i Salen igen og Kotillonon »Danmark«, ført af 4 Drengene og en lille Pige i hvidt, blev ført ind og Kotillonon uddeltes under Børnenes Jubel, og den vellykkede Fest fortsattes.

FREDERIKSSUND-KREDSSEN

afholdt Fredag den 21. Marts sin aarlige Generalforsamling paa Hotel »Isefjorden« i Frederikssund.

Formanden bød velkommen og til Dirigent valgtes Mejeriforpagter *Arbe*. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Til Bestyrelse genvalgtes Gaardejer *Krogskov*, Greve, Gaardejer *N. P. Mortensen*, Tyrsløv, Mejerist *Larsen*, Langager, og nyvalgt blev Mejeriforpagter *Arbe*, Frederikssund. Til Sendemand til Sendemandsmødet i København valgtes Formanden, Slagtermester *Lund*.

Det vedtoges at anskaffe Flag i Lighed med Københavns-Kredsen, samt at Kredsen skulde deltage i Fester for Dannebrog, som skal afholdes Valdemarsdagen paa Halvøen.

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne med Damer i den smukt pyntede Sal til et Foredrag af Kaptajn, Baron *Gyldenkrone*, der skildrede Undervandskrigen og særlig dvælede ved Englændernes Bombardement af Zeebrügge, hvilket Kaptajnen skildrede saare levende for Forsamlingen; i det hele taget et meget interessant og fængslende Foredrag.

Efter Foredraget talte Kaptajnen smukt for den danske Marine og det gode Forhold mellem Mandskab og Officerer, og betonedes sin Glæde over at kunne faa Lejlighed til at gøre Bekendtskab med Marineforeningens Medlemmer ude omkring i Landet.

Ved Ballet, som paafulgte, indkom der ved en March 50 Kr. til Flaget. Kl. 1 sluttede den lille, men vellykkede Sammenkomst.

RUDKØBING-KREDSSEN

afholdt den 22. Marts Generalforsamling paa Hotel »Rudkøbing«.

Formanden, Konsul *Alfr. Nielsen*, bød Medlemmerne velkommen og aflagde Aarsberetning. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, som godkendtes, og derpaa genvalgtes den afgaaende Bestyrelse og Revisorer enstemmigt.

Senere samledes c. 30 Medlemmer om de smukt pyntede Borde til en fornøjelig Fællesspisning, hvor Talerne fulgte Slag i Slag, og de medbragte Sangbøger kom frem, og manganen djærv Sømandsvise blev sunget.

Efter Bordet samledes Medlemmerne om Punchebollerne, og nu blev Stemningen livlig, saa ingen tænkte paa at skeje ud for langt hen paa Hundevngten!

NYBORG-KREDSSEN

afholdt den 28. Marts en særdeles fornøjelig Fællesspisning, Formanden bød Velkommen og holdt Talen for Kongen.

Der afsendtes Lykønskningstelegram til Hs. kgl. Højhed Prins *Axel* i Anledning af Prinsens Forlovelse.

Efter Fællesspisningen afholdtes Generalforsamling. Formanden aflagde Beretning og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som godkendtes. Bestyrelsen genvalgtes med Undtagelse af Lærer *Slot*, i hvis Sted valgtes Fiskeriassistent *Aage Jørgensen*.

Ved Generalforsamlingen foretoges Indsamling til Mindesmærket over *Olfert Fischer*; der indkom 32 Kr. 50 Øre, som er tilstillet Hovedforeningen. Baadebygger *C. Jensen* dirigerede.

VEJLE-KREDSSEN

afholdt den 31. Marts halvvaarlig Generalforsamling under stor Tilslutning.

Efter at Formanden havde budt velkommen og Valget af Diri-

gent havde fundet Sted, overraskedes Forsamlingen af en smuk Gave til Foreningen — en meget smuk Dirigentklokke, hængende i en Bøjle, over hvilken er anbragt Foreningens smukke Monogram og over dette igen en Flagstang med Marinens Splitflag, det hele støbt i Metal. — D'Herr Skibstømrer *Sielemann*, Skibsbygger *Borgesen*, Læderhandler *Knudsen* og Gørtler *Petersen* har skænket Dirigentklokken, og sidstnævnte har Æren af at have støbt Klokken, hvilket Arbejde samtlige Medlemmer beundrede som et smukt Præcisionsarbejde.

Selve Klokken er en gammel Skibsklokke, opfisket af Skibstømrer *Sielemann* ved Treldenæs, hvor et Skib i sin Tid forliste.

Klokken vil nu blive udstillet paa Købestævnet i Fredericia, hvor den sikkert vil blive beundret af mange Interesserede.

Formanden, Bagermester *Andersen*, takkede for Klokken, og udtalte Ønsket om, at Medlemmerne vilde samles talrigt, saasart Klokken lød.

Derefter aflagdes Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, der grundet paa den herskende Epidemii havde været meget stille. Som eventuelt drøftedes bl. a. Afholdelse af en Festlighed med Foredrag, samt Afholdelse af en maanedlig Sammenkomst hver første Torsdag i Maanedens.

Ved Titiden sluttede Generalforsamlingen, og Kl. 11 slog Klokken 6 Glas paa sidste Vagt.

AALBORG-KREDSSEN

afholdt Fredag den 11. April en vellykket Sammenkomst i Klubben Enighedens Lokaler. Der var mødt c. 80 gamle Marinere, og efter at Næstformanden, Brofoged *Hjorth*, havde holdt et livligt Foredrag om Naturen og Livet paa Øen Anholt, spækket med adskillige morsomme Oplevelser fra dette lidet kendte og dog saa interessante Sted, tilbragte man et Par Timer i gemytligt Samvær, under hvilket navnlig Skuespiller *Wallini*, der selv er gammel Mariner, høstede stort Bifald for sine muntre Sange.

Kredsen har forøvrigt i disse Dage lidt et Tab, idet den gamle Fregat »Jylland« der siden August 1914 har henligget i Nørresundby Havn, og om Bord i hvilken man allerede saa smaat havde planlagt et Sommerbal, nu er gaaet i Tørdok for, efter endt Reparation, igen at indtage sin Station ved Juelsminde.

Det gamle Skib er kendelig medtaget af Tidens Tand, og efter at det var kommen i Dok, kunde Kølen ikke bære Vægten af Skibet, som derfor, medens man var i Færd med at tømme Dokken, pludselig væltede om paa Siden. Situationen var yderst kritisk, men ved igen at fylde Dokken fik man hurtig Fregatten paa ret Kol. Heldigvis skete der ingen Skade, hverken paa Skib eller Dok.

Søndag den 13. April. Kl. 3 Efm., aflagde en Del af Foreningens Medlemmer med Damer et Besøg om Bord i »Jylland« for at tage Afsked med denne sidste, haardt medtagne Repræsentant for en svunden Tid. Efter at dette, med al mulig Honnør, var foregaaet, gik man i Land for, under Formanden, Fabrikant *Sturhs* Ledelse, at bese det store moderne Skibsværft, hvor ikke alene begge Dokker og de talrige Beddinger, men ogsaa de mange sindrige Maskiner og praktiske Indretninger tydelig viser, at intet er skyet for at bringe alt paa Højde med det bedste i Udlandet. Virksomheden har da ogsaa i de senere Aar taget et vældigt Opsving, og de talrige, smukke og solide Nybygninger, der stadig udgaar herfra, vidner fordelagtig om den fremragende Position, Stuhrs Værft indtager blandt vore store hjemlige Foretagender af lignende Art.

EFTER SØKRIGEN

Den tyske Flaade er ophørt med at eksistere. Efter mange Aars intensivt Arbejde havde Tyskerne skabt en Flaade og i den første Del af Krigen gav den fra Tid til anden Beviser paa sin Kampkraft, ligesom Personellet var modigt og uforfærdet. Kampen i Helgoland Bugt, Emdens Endeligt, Mødet mellem v. Spec og Craddock og mellem v. Spec og Sturdee ved Falklandsøerne, Jyllandsslaget og andre Kampe kastede sin Glans over det tyske Flag; var Søkrigen sluttet med disse Kampe, havde den unge tyske Marine høstet Ære i Krigen.

Men hermed ophørte ogsaa Tysklands ærefulde Del i Søkrigen. Efter at Desperationen og den uindskrænkede Undervandsbaads Krig begyndte, galdt det kun om at

kæmpe mod forsvarsløse Skibe, Hospitalsskibe og ubeskyttede Travlere eller at udøve Mord paa fredelige Søfolk. For alt det uskyldige Blod, som den tyske Marine udgød, højste man tilsidst det røde Flag.

Demobiliseringen af den tyske Flaade fortsattes i Januar, men hemmedes dog en Del af den almindelige Opløsning i Landet. De største Skibe, som blev liggende i Kiel og Wilhelmshafen, er dog demobiliserede, Kanonerne er taget i Land, og Magasinerne er tømte. Dette er dog kun udført under stort Pres, da Tyskerne stadig protesterede mod Vaabenstilstandens Bestemmelser.

Midt i Januar afleveredes det tyske Flagskib »Baden«, hvis Overlevering blev forlangt af det engelske Admira-

litet i Stedet for Krydseren »Mackensen«, der ikke var færdig.

Overalt er Disciplinen fulstændig nedbrudt blandt Skibenes Besætninger. Skibene selv var, da Engelskmændene visiterede Havnene, i en utrolig Tilstand af Urenlighed. Krydseren »Mackensen«, den sidste tyske Slagkrydser, var i en saadan Tilstand, at den paa lang Afstand virkede generende ved sin Lugt.

De tyske Skibe i Scapa Flow var i samme Tilstand, og og Mandskabet gad intet bestille. Alle Ordre gik gennem Arbejderraadet, hvoraf der var 3 paa hvert Kampskib. Det var derfor meget vanskeligt at tage Skibene derop, Maskinbesætningerne vilde knap arbejde, og Resultatet blev, at Skibene paa Vej til Scapa Flow knap kunde holde 12 Knob.

»Army and Navy Gazette« anfører, at der ialt under Krigen blev bygget 360 U-baade i Tyskland. Heraf ødelagde de Allierede 203 Baade under Krigen, medens England tabte 59. Af disse sidste gik 39 tabt ved fjendtlig Aktion; 3 blev interneret, og 7 sprængtes i Luften af deres Besætninger i Østersøen, 4 gik tabt ved Ulykkestilfælde, 1 ved Forlis og 5 ved Kollision.

Foruden de 203 U-baade, som Tyskland mistede, har 185 overgivet sig, heraf 14 Baade, som den 5. December forlod Cattaro og Pola bestemt til Nordsøen. De sidste U-baade ankrede i Harwich den 16. Januar, disse Baade kunde ikke afleveres før, da de ikke straks ved Vaabenstilstandens Begyndelse var klar til at gaa til Søs. Yderligere var nogle Baade under Bygning, og heraf skal de, der næsten er færdig fuldendes og afleveres, medens Resten skal skilles ad og sælges.

Fem tyske Baade internerede i Spanien, Holland og Norge afleveredes til de Allierede.

U-baadens Størrelse varierede fra smaa Kystbaade op til Krydsere paa 2500 Depl. Tons. Langt de fleste af disse Baade ligger nu i engelske Havne, men nogle er ogsaa sendt til Cherbourg.

Om Bygningen af de tyske Baade oplyser Kaptajn Perisius, at der i 1917 blev bygget 83 og ødelagt 66. I April

1917 havde Tyskland 126 U-baade, i Oktober 146, i februar 1918 ialt 136, men senere steg atter Antallet.

Allerede i 1915 var det vanskeligt at faa U-baade bemandet med Frivillige. Man udkommanderede derfor Skibene, hvilket havde en uheldig Indflydelse, og særlig paa de Allieredes Forholdsregler i Kampen mod U-baadene blev saa effektive, at mange ødelagdes, blev Ordren til at forrette Tjeneste i U-baadene betragtet som Dødsdom.

Dagen før Vaabenstilstanden blev undertegnet foretog en tysk U-baad, armeret med 11 Torpedoer og bemandet med Officerer et Angreb paa Scapa Flow for mulig at faa Ramme paa et eller flere af de britiske Skibe. Den blev opdaget og sprængt, da den løb over en Sigtemine.

Det britiske Krigsskib »Agamemnon« ankom til Sebastopol den 26. November og en britisk Korrespondent, som fulgte med Skibet, skriver meget interessant om de russiske Skibe og deres Tilstand. Det var ikke noget let Arbejde at overtage et Skib som »Volya«, tidligere »Imperator Alexander III«, en Dreadnought paa 27000 Tons.

Man var vel forberedt paa, at der var smudsigt om Bord, men saa snavset havde man dog ikke tænkt sig der var. Det er tilstrækkeligt at nævne, at der var uundholdeligt for Engelskmændene at opholde sig mere end fra 10 til 20 Minutter under Dækket mellem hver Gang de maatte op og trække frisk Luft, saa fælt lugtede der. I Ferskvandstankene fandtes en Mængde døde Røtter, og det tog et Par Ugers Arbejde at faa de forskellige Skibe nogenlunde rengjort og repareret. Officerer og Underofficerer arbejdede haardt hele Tiden for at blive færdige. Lysanlægget var delvis ødelagt, og Maskiner og Kedler maatte efterses, og Rengøringen foregaa ved Stearinlys, indtil man fik det elektriske Lys til at brænde.

Efter engelske Kilder ser det ud til, at den britiske Flaade under Krigen er forøget med 517 ny Skibe, heraf er 7 Slagskibe, 5 Slagkrydsere, 26 lette Krydsere, 17 Monitører, 230 Destroyers og 232 andre Fartøjer.

C. I. SPEERSCHNEIDER

DA SIKRINGSSTYRKEN VAR FORMERET

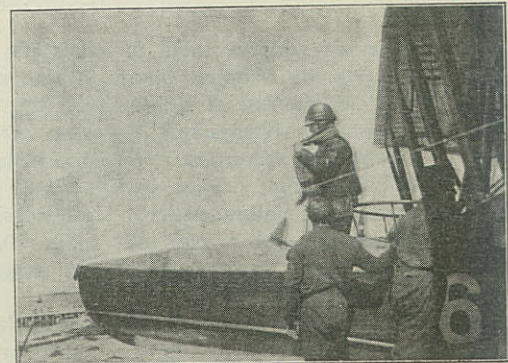
II

MARINENS FLYVEVÆSEN UNDER VERDENSKRIGEN

Under Verdenskrigen har der været stille om Marinens Flyvevæsen, man har nu og da hørt lidt derfra, men paa positive Oplysninger har det stedse skortet, da saadanne har maattet hemmeligholdes. Nogle faa kortfattede Oplysninger turde maaske nu antages at ville interessere »Under Dannebrog« Læsere.

Da Krigen begyndte i August 1914, havde Marinen sin Flyveplads paa den nuværende Amageraerodrom, og til Disposition havde 2 uddannede Flyvere, nogle Elever samt af Materiel 2 80 H. K. Donnet-Leveque Flyvebaade af fransk Konstruktion. I Begyndelsen af 1915 flyttedes Materiellet med tilhørende Hangar til den nuværende Flyvebaadsstation, og siden da har Arbejdet og Udviklingen været fortsat her. Fra de to Donnet-Leveque Flyvebaade er man overgaaet til forbedrede Typer af udelukkende dansk Konstruktion; Begyndelsen blev gjort ved Forbedringen af den ene Donnet-Leveque Baad navnlig i Retning af

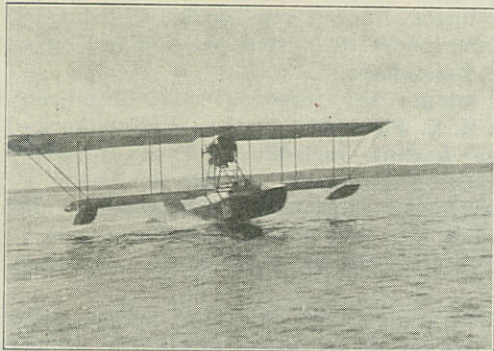
Stigeegenskab og Nyttelast, derpaa fulgte Bygningen af en 80 H. K. Flyvebaad, konstrueret paa Orlogsværftet, og senere

Flyvebaaden sættes ud.

fulgte Bygningen af større og kraftigere Apparater. De anvendte Motorer var hovedsagelig franske, 80 og 100 H. K. roterende Gnome, senere stationære Motorer, hovedsagelig af amerikansk, men enkelte af tysk Konstruktion. Desuden har Orlogsværftets Maskinafdeling bygget nogle roterende 80 H. K. Motorer og i den sidste Tid enkelte 100 H. K. stationære Motorer.

Under Verdenskrigen er der ialt fra Orlogsværftet afleveret 23 Flyvebaade og 4 Hydroaeroplaner, dels som

Flyvebaad i Start.

Nybygninger og dels som Erstatning for ødelagte, nedstyrkede Apparater.

Orlogsværftets Arbejde har her vist sig nærlig paa Højde med det i Udlandet værende og er saa meget mere paa-skønnelsesværdigt, som man maa betænke, at der er arbejdet uden Erfaringer og Resultater fra Udlandet, idet de krigsførende Lande strengt har vaaget over at hemmeligholde alt vedrørende Udviklingen af Flyvemateriel. Let har Arbejdet langt fra været, og saavel Konstruktørernes som Flyvernes Taalmodighed har maattet bestaa en haard Prøve; hver ny Type har haft sine Fejl — Børnesygdomme, der maatte og skulde overvindes og helbredes, hertil kom yderligere at Motorerne ofte har beredt store Vanskeligheder, idet Krigssituationen umuliggjorde Indkøb af absolut første Klasses Konstruktioner.

I Udlandet har der været og er delvis endnu delte Meninger om, hvorvidt Flyvebaade bør foretrækkes for Hydroaeroplaner; herhjemme har vi ubetinget mest anvendt Flyvebaade og kun ganske enkelte Hydroaeroplaner. De 80 H. K. Flyvebaade har hovedsagelig været anvendt ved Elevuddannelsen og almindelig Øvelsesflyvning, de andre 100 og 200 H. K. Flyvebaade har udfyldt den militære Opgave ved Flyvningen; de i Slutningen af 1918 fra Orlogsværftet afleverede 4 Hydroaeroplaner er fortrinsvis egnede til længere Recognosceringer, men er dog endnu en ikke helt gennemprøvet Type.

Som Eksempel paa en Flyvebaad skal her nævnes den mest anvendte, den 100 H. K. Flyvebaad, der har en Fart af c. 106 km. Den er armeret med et Reculgevær (4—500 Skud) og 4 Bomber, i enkelte Tilfælde er Baaden forsynet med Radiostation til Afsendelse af Meldinger, den er til-lige indrettet til Natflyvning, idet der fra et i Baaden installeret Akkumulatorbatteri leveres Lys til 2 paa Underplanerne værende Lamper samt til Belysning af de nødvendige Instrumenter. En saadan Flyvebaad har Benzin til $4\frac{1}{2}$ —5 Timer og medbringer altid paa længere Ture Brevduer fra Flyvebaadsstationens Brevdueslag; Duerne anvendes til Opsættelse i Tilfælde af Nødlanding, Havari o. l.

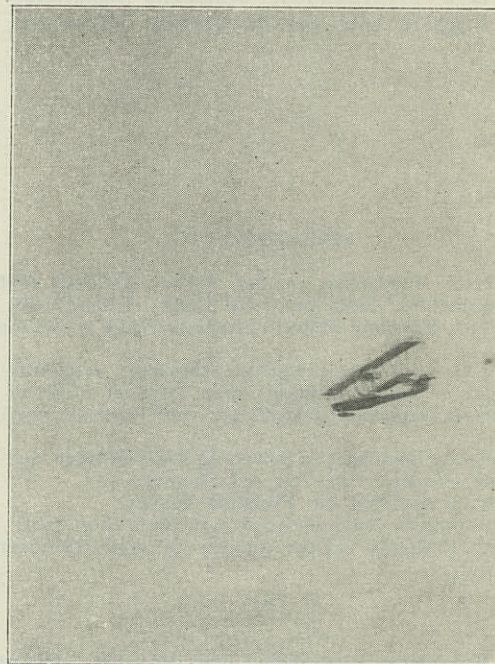
Omkring Foraaret 1916 saa Flyvebaadsstationen sig i Stand til at detachere 2 Flyvebaade og 2 Førere til Nykøbing S., derefter til Kallundborg, Korsør og sidst Slips-havn, hvor der i Efteraaret 1916 oprettedes en permanent Station, der opretholdtes med 2 Flyvebaade lige til 2. Novbr. 1918. Stationen i Slips-havn var underlagt Chefen for 2. Eskadre, Storebeltseskadren, og Skridtet var hermed gjort til Flyvebaadens praktiske Deltagelse i Marinens forefaldende Øvelser og Arbejder. Fra saavel Stationen i Køben-havn som Slips-havn har Flyvebaadene som Regel flere

Gange maanedlig deltaget i Øvelser med Eskadrens Skibe, Torpedo og Undervandsbaade. Desuden har Øvelsesflyvning været drevet i videst muligt Omfang dels til Uddannelse af Førerne og dels til Uddannelse af Observatørerne, der indøvedes i Skydning med Reculgevær, Bombekastning og Fotografering fra Luften. Natflyvning har jævnlig været afholdt over kortere Distancer. Man har i det store og hele stedse bestræbt sig for, at saavel Personellet som Materiellet var klar til praktisk Anvendelse. I Sundet og Storebælt har der været afholdt Mineafsøgning, og Flyvebaadene har saaledes ogsaa, omend i ringe Grad, medvirket til den almene Betyggelse ved Besejlingen af vore Farvande.

Samtidig med Arbejdet paa Flyvningens almene Fremme har der stadig paa Stationen i København været en eller som Regel flere Elever til Uddannelse i praktisk Flyvning. Eleverne udtoges blandt yngre faste Officerer eller Reserveofficerer, og Uddannelsen foregik ved Dobbeltstyring i de 80 H. K. Flyvebaade. Efter 10—15 Timers Skoleflyvning med Dobbeltstyring paabegyndes Eneflyvning i lige Linie, og det bliver nu Elevens eget Initiativ, der under Lærens Tilsyn skal bringe ham frem til at blive Flyvebaadsfører; for at udnævnes til Fører fordres 25 Timers Eneflyvning, fuld Manøvreedygtighed over Flyvebaaden — ogsaa i daarligt Vejr, desuden en Højdeflyvning samt en Flyvning af uafbrudt 4 Timers Varighed. Uddannelsen af en Fører har som Regel taget ca. 6 Maaneder.

Under Verdenskrigen er der ialt uddannet 16 Flyvere, heraf 8 faste Officerer og 8 Reserveofficerer, desuden 12 Observatører: 10 Reserveofficerer samt 2 Radiotelegrafister.

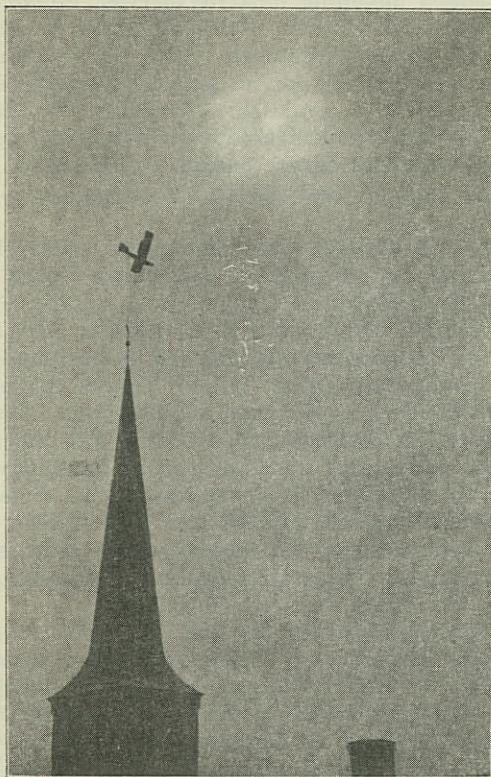
I April 1918 paabegyndtes den første egentlige Skole til Uddannelse af Flyvere og Observatører, 10 Officerer deltog som Elever, heraf blev 3 Flyvebaadsførere og 2 Observatører, de resterende fuldendte ikke Skolen. Foruden i praktisk Flyvning blev der givet samtlige Elever Undervisning i Fremdrivningsteori og Aeroplankonstruktion, Motorlære,

Glidflugt.

Signalering, Fotografering, Artilleri, Meteorologi, Flyveteori og Vaabenøvelser. Som man kan se af ovenstaaende fordres der mere end netop at kunne styre en Maskine i Luften for at blive Flyer i Marinen; Skolen varede c. 6 Maaneder og der arbejdedes fra tidlig Morgen til Kl. $4\frac{1}{2}$ Eftmd. Som et enkelt Eksempel paa Skolens Virksomhed skal kun bemærkes, at der fra Luften blev afgivet c. 5700 Skud med Reculgevær og kastet Øvelsesbomber og nogle enkelte skarpe Bomber.

Man har under Verdenskrigen intet hørt om, at Flyvebaadene deltog i Konkurrencer, og mange har sikkert af den Grund ment, at der her var »noget galt paa Færde«;

Over Nyborg Kirkespir.

Grunden var imidlertid en anden. Af militære Hensyn kunde de med Flyvebaadene opnaede Resultater selvfølgelig ikke opgives paa det daværende Tidspunkt; nu da

fredelige Forhold synes at ville indtræde, tør det maaske siges, at der saavel i Højde- som Distanceflyvninger har været opnaaet Resultater, der i lige Maade tjener Personel som Materiel til Ære. Disse Resultater er maaske smaa og beskedne i Forhold til de i Udlandet opnaaede, men de vil kunne forbedres betydeligt, saa snart Lejlighed gives til Indkøb af Udlandets bedste Materiel, navnlig Motorer.

Prmlt. Laub har i Forsommeren 1916 med en 100 H. K. Flyvebaad paa en Dag udflojet en Distance af over 700 km. Flyningen varede ca. 8 Timer og foretoges med 3 Mellemlandinger Norden om Sjælland, gennem Storebelt, Smaalandsfarvandet til Nysted paa Lolland og samme Vej tilbage til København.

I Juni samme Aar foretog Prmlt. Grandjean ligeledes med 100 H. K. Flyvebaad Turen: Kallundborg—Fornæs—Sletterhage—Aarhus—Juelsminde—Fyens Hoved—Knudshoved—Halskov—Kallundborg: ca. 450 km paa 4¹/₂ Time.

Den foreløbige danske Varighedsrekord indehaves af Prmlt. Thiele, der med en Flyvebaad har fløjet i uafbrudt 5¹/₂ Time mellem Nyborg og Korsør — en Distance af ca. 560 km.

Af Højdeflyvninger har der været udført adskillige, her skal kun nævnes de to bedste Resultater: Reserveløjtnant Just-Rasmussen har med Passager i en 200 H. K. Flyvebaad udført en Højdeflyvning til 3500 m paa 35 Min., og Reserveløjtnant Tønnesen er — ligeledes med Passager — med et 160 H. K. Hydroaeroplan steget til 4000 m paa 60 Min. Den sidstnævnte har hermed skandinavisk Højde- rekord med Passager i Hydroaeroplan.

Til Slut skal nævnes afdøde Premierlt. Axel Hoeck; der var Flaadens første virkelig flyvende Officer; hans Flyvning og hele Flyverkarriere var præget af overlegen Dygtighed, parret med Dristighed og Mod. Han og de andre, der gav deres Liv for Flyvevæsenets Fremme, vil ikke blive glemt af de tilbageværende.

Flyvebaadsstationen, April 1919.

H. KRANDRUP.

FINLANDS FLAG

Ifølge officiel Meddelelse er det finske Statsflag rektangulært med ultramarineblaat Kors paa hvid Bund. Korset deler Flaget i fire retvinklede, lige høje Felter. I Korsets Midte er Finlands Vaaben anbragt.

Søfarts- og Handelsflaget er ligesom Statsflaget, men uden Vaaben.

Orlogsflaget er som Statsflaget, men forsynet med tre Splitter. Som Kommandotegn kan Orlogsflaget være forsynet med særlige Mærker.

Lods-, Told- og Postflaget er Søfarts- og Handelsflaget med følgende Mærker i det øverste hvide Felt ved Stangen.

Lodsflaget: et sort Rat om Finlands Vaaben.

Postflaget: to gule Posthorn med sort Kant over Kors.

Toldflaget: Finlands Vaaben mellem to sorte Merkurstave, der skærer hinanden.

S—r

Efter at U-baadenes Virksomhed blev indstillet i de første Dage af November ifjor, opgives den norske Handelsflaades Krigsforlis ialt til 630 Dampskibe paa 1 043 427 Br. Reg. Tons og 197 Sejl- og Motorskibe paa 201 302 Netto Reg. Tons eller ialt 827 Skibe paa 1 244 729 Reg. Tons. Der er omkommet 1 145 Mænd, Kvinder og Børn ved disse Forlis.

Den hollandske Regering vil nu bygge en Kæmpestation til Radiotelegrafering for at faa direkte Forbindelse med Hollandsk Indien. Stationen faar samme System som Telefunken Stationen i Nauen ved Berlin og skal ogsaa kunne holde Forbindelse med Nord- og Sydamerika. Den indiske Station skal ligge i Nærheden af Batavia.

Amerika har nu Verdens eleganteste Skoleskib. Den tyske Skonert »Germania« beslaglagdes i sin Tid i England og købtes paa Auktion i England af Chr. Hannevig. Den er nu under Navnet »Exet« stillet til Amerikanernes Raadighed til Uddannelse af Koffardiofficerer.

Den tyske Krydser »Seeadler«, som blev sænket paa sit Kaper-togt i de sydlige Farvande, skal nu tages op, idet en Bjærgnings-damper er afgaaet fra San Francisco. »Seeadler« var tidligere et amerikansk Sejlskib, der i sin Tid blev opbragt og ført til Hamborg.

I Schweiz omgaas man med Planen om en Forbindelse mellem London og Basel med Solægtene eller lignende Fartøjer fra 600 til 800 Tons. Man mener at kunne bygge dertil egnede Fartøjer, der uden Fare kunne tilbagelægge den 200 Kilometer lange Vej over Kanalen.

